

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۱۲۳

شنبه ۲۱ فروردین ماه ۱۳۲۸

سال یازدهم

شماره مسلسل ۲۸۵
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

بذکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۸۵
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یک شنبه
۲۴ اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱) قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲) بیانات قبل از دستور آقای دکتر بینا.
- ۳) طرح و گزارش کمیسیون بودجه راجع بودجه ۱۳۲۸ کل کشور.
- ۴) تقدیم عهدنامه اقامت و بازرگانی و دریانوردی بین دولتین ایران و انگلستان بوسیله آقای وزیر امور خارجه.
- ۵) مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه کل کشور.
- ۶) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس دوساعت و ۲۰ دقیقه پیش از ظهر برباست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

- غائبین با اجازه - آقایان: سعیدی، امید سالار، جلیلووند، خزیمه علم، صادق، پوشهری محمودی، عرب شیبانی، برومند، دهقان، دکتر نفیسی، ذوالفقاری، حشمتی، مسعودی، سنندجی، اورنگ، مهندس - جفرودی، تیمورتاش، اسفندیاری، دکتر شاهکار، اعظم زنگنه، کورس، دهکتر سعید حکمت، بوربور، اخوان، دادگر، قراگزاو، بزرگ نیا، صراف زاده، عباسی، صفاری، چلیلی، صارمی، امامی خوئی.

دیهیم، بزرگ ابراهیمی، فولادوند، نفا الاسلامی، آقایان، کیو، غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر طاهری، اریه، قرشی، دکتر فریدون افشار، دیرآمدگان و زود درفتگان با اجازه - آقایان: مهندس فروهر، اسکندری، پرفسور علم.

۲ - بیانات قبل از دستور آقای دکتر بینا

رئیس - آقای دکتر بینا - قبل از شروع بمطلب لازم دانستم بمناسبت روز ۲۴ اسفند که روز تولد اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردار رشید ایران میباشد چند کلمه عرض نمایم. آقایان تاریخ ۲۴ اسفند که روز تولد

بنیان گزار ایران نو میباشد برای مردم غیور و وطن دوست و حق شناس ایران روز بزرگ و بزرگوار میمنتی است زیرا مردم ایران که خدمات این سر بازاری را در تمام نواحی این کشور به ناورد مشاهده میکنند بیش از پیش به بزرگی فکر و بلندی همت آن را در مرد واقف می گردند با اجازه همکاران گرامی روز تولد شاهنشاه فقید را بحضور مبارک اعلیحضرت همایونی تبریک عرض کرده و آمرزش روح پرفروغ آن سر بازرگان ایران را از درگاه بزدان باک مسئلهت مینمایم با اجازه آقایان امروز در مورد یکی از مسائل مرموز و مهم و حیاتی مملکت که مورد توجه و علاقه عموم ملت ایران و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی است مطالبی را بعنوان قبل از دستور بسمع نمایندگان محترم می رسانم. آقایان یکی از اساسی ترین مسائل اقتصادی دنیای متمدن فعلی مسئله آهن است. کشور هائی که میخواهند قدرت و عظمت خود را حفظ نمایند قبل از هر چیز باین ماده حیاتی توجه دارند بر هیچیک از آقایان پوسیده نیست که آهن علاوه بر اینکه پایه و اساس سیاست و اقتصاد صنعتی امروز بشمار میرود و علمای اقتصاد و صنعت آهن را کبد صنایع می نامند در زندگی هادی و روزمره بشر نیز نقش مهم و مؤثری را بازی میکنند بطوریکه میتوان گفت بشر دقتی از رحم مادر با بر صه حیات می گذارد محتاج به آهنست و وقتی زنده گیش به آخر میرسد بیل و لنگی ده برای حفر قبر و تدفین جسد بکار میرود با آهن تهیه می شود بنابراین صحبت درباره اهمیت این ماده حیاتی چه از نظر صنعت و اقتصاد و چه از نظر احتیاجات زندگی بشر بی مورد بنظر نمی آید.

مدهائیش بشصوم در زمان اعلیحضرت فقید در کشور ما باین موضوع مهم حیاتی توجه شد متأسفانه با بروز جنگ جهانی دوم نقشه های شاهنشاه فقید را که مانند و سالها مأمورین بی ملاقه و شاید نادرست موضوع

کارخانه ذوب آهن را عنوان کرده مسافرت های متعددی به اسم رسیدگی به امور ذوب آهن وغیره به آلمان نمودند و مدت ها رسیدگی به محمولات کشتی آرا بیاد رخت بارور کارمندان نادرست و سودجو و منفعت پرست گردید بطوریکه تا کنون ایجاد کارخانه ذوب آهن که آرزوی وطن دوستان و عموم ملت ایرانست به مرحله اجرا در نیامد و امروز هم بجای ادامه همان پروژه موضوع را بصورت ممای دیگری جلوه گردانند و برای تأخیر و تعویق بیشتر اظهار عقیده کردند که بمطالعه و تفحص و تجسس بیشتری احتیاجست تا اینکه محل شمس آباد را پیدا کردند حال که به نمایندگان کروپ و متخصصی خودمان که تا کنون انجام چنین امر حیاتی را بهمهده تعویق انداخته اند درست دقت نمایم می بینیم مقدمات کار را طوری برداشت کرده اند که اگر مانعی در پیش نباشد شاید تا ده سال دیگر حصول کارخانه ذوب آهن بیچاره ایران بیاید باین وضع من می رسم روزی دولت در مجلس اظهار کند که اصلا ایران احتیاج بکارخانه ذوب آهن ندارد و با مطالعات دمک روپ با طوری بدرازا بکشد که خدای نکرده یک جنگ سوم جهانی تمام مطالعات انجام یافته را نقش بر آب کند.

بنده امروز با بررسی عوامل مختلفه که برای ایجاد این صنعت مهم حیاتی ضروری است نشان خواهم داد اگر مسئولین امر تا کنون غرضی نداشته اند لاف در بر آورد کردن این آرزوی ملی و این امر حیاتی مسامحه کرده و یا بی اطلاع بوده اند آقایان چهار عامل اساسی برای دایر کردن صنعت ذوب آهن ضرورت دارد. اول - مواد اولیه کافی سنگ آهن و ذغال قابل تبدیل بکوک دوم - مصرف سوم - سرمایه چهارم - متخصص فنی

مبن مذاکرات مشروح دویست و هشتاد و پنجمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تدوینی و تحریر صورت مجلس

تبصره ۷- در سال ۱۳۳۸ اداره کل آمار و موم و سازمان طبق بندی مشاغل تابع مقرراتی خواهد بود که در سال های گذشته با تصویب هیئت دولت اجرا شده است.

تبصره ۸- به وزارت دارائی اجازه داده میشود اسناد حق السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی تا آخر سال ۱۳۳۶ را که در آمده آنها تعدیلا اتی شده و حق السهم مربوطه بوسیله صندوق ثبت و ادارات دارائی از محل تنخواه گردان یا موجودی پرداخت گردیده از محل درآمد عمومی رازین نماید.

تبصره ۹- بوزارت راه اجازه داده میشود اسناد حقوق و مزایای هفت نفر کارمندان بنگانه اداره کل - آختیان راه - آهن را که بر طبق تصویر نامه های صادره دوره فترت (فاصله دوره چهارم و پانزدهم مجلس شورای ملی) بخدمت مشغول بودند و ولایحه استخدامی آنها بتصویب نرسیده است بوزارتیکه در تصویب نامه های صادره معین شده و از برون مرزین نظم منظور دارند.

تبصره ۱۰- ماده اول قانون مصوب بیست و هشتم اسفند ۱۳۳۶ شرح زیر اصلاح میگردد در سال ۱۳۳۸ که خواهد بدست امم از مالیات بردار آمدن پرداخت مشخص بین سازمان برنامه و شرکت ملی نفت ایران و وزارت دارائی ترتیب مشروع زیر تقسیم خواهد شد:

الف - سهم سازمان برنامه حد اقل یکصد و سی میلیون دلار.

ب- سهم شرکت ملی نفت بیست میلیون دلار.

ج- بقیه آنچه از کل مابقیه نفت باقی خواهد ماند سهم وزارت دارائی.

تبصره ۱۱- بدولت اجازه داده میشود برای پرداخت بقیه سهام بتکالیب آبیاری، شرکت های تازه و اجرای برنامه های آبیاری ضروری در سال ۱۳۳۸ حداکثر ناپیکصد و بیست میلیون ریال از بانک ملی ایران وام دریافت و بتدریج از سال ۱۳۳۹ به بعد ضمن بوجه کل کشور در ظرف ده سال تأمین و نسبت واریز آن اصلاح فرما اقدام نماید.

تبصره ۱۲- دولت مجاز است چنانچه در آمده های غیر از محل های مندرج در بوجه بدست آید تا حدود سه میلیارد و پانصد میلیون ریال بوجه وزارت جنگ و ژاندارمری کل کشور اضافه نماید.

تبصره ۱۳- بدولت اجازه داده میشود برای تکمیل ساختمان عمارت مجلس سنا و خرید لوازم و اثاثیه و مخارج مربوطه در سال ۱۳۳۸ تا مبلغ یکصد و بیست و بیست و پنج میلیون ریال وام از بانک ملی ایران دریافت و بمصارف مربوطه برساند وزارت دارائی مکلف است اعتبار لازم مزبور را بتدریج از سال ۱۳۳۹ به بعد ضمن بوجه کل کشور تأمین و نسبت به

واریز آن اصلاح فرما اقدام نماید و همچنین قسمت اخیر تبصره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۳۷ موضوع اجازه اخذ مبلغ یکصد میلیون ریال وام برای ساختمان مجلس شورای ملی که مورد استفاده واقع نشده در سال ۱۳۳۸ بقوت خود باقیست.

تبصره ۱۴- انحصار کل دفاتر اسناد میتواند چنانچه اضافه بر درآمدیکه ضمن بوجه سال ۱۳۳۸ کل کشور پیش بینی شده اضافه درآمد مزبور را برای امور استحصالی و توسعه کارخانهجات بهبود کشت مصرف نماید وزارت دارائی با تسلیس تقاضای وزارت گمرکات و انحصارات مکلف پرداخت آن میباشد.

تبصره ۱۵- اعتبارات ساختمانی سال ۱۳۳۷ فرهنگ و بهداشتی که از بوجه شهرستانها حواله شده تا آخر سال ۱۳۳۸ قابل استفاده و پرداخت است باقی مانده اعتبار ساختمانی منظور در دفتر بوجه سال ۱۳۳۷ کل کشور و اعتبارات ساختمانی منظور در بوجه وزارتین فرهنگ و بهداشتی حداکثر تا میزان بیست میلیون ریال تا آخر سال ۱۳۳۸ قابل استفاده و پرداخت میباشد و همچنین اعتبار سال ۱۳۳۷ راه سازی و ساختمان راه آهن حداکثر تا میزان بیست میلیون ریال تا آخر سال ۱۳۳۸ قابل استفاده میباشد.

تبصره ۱۶- وزارت کشور مجاز است سهمی اعتبارات خود از محل بقیه نفت را که تحت عنوان تکمیل ساختمانهای نیمه تمام در اختیار دارد بصرف احدات ساختمان های ده بختداری و دو فرمانداری در گرمسیرات فارس و یک فرمانداری و دو بختداری در بندر بصر عمان و هرات استانداردی خوزستان و فرمانداری اهواز با رعایت مقررات مربوطه برساند.

تبصره ۱۷- تفاوت ترفیع کارمندان دولت با کسبهای قضات که در سال ۱۳۳۷ اعطاء شده از اول اسفند ۱۳۳۷ قابل پرداخت خواهد بود و در صورت عدم وجود اعتبار وزارتخانهها می توانند از صندوق دولتی بوجه پرسنلی اضافات مزبور را تأمین نمایند.

تبصره ۱۸ - روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی از آغاز سال ۱۳۳۸ با بوجه آن بوزارت دادگستری منتقل میگردد و کارپردازی موظف اجرای آنست.

تبصره ۱۹ - از کارکنان نمایان اداره روز نامه رسمی فقط سه نفر که مورد احتیاج هستند بتشخیص هیئت رئیسه در مجلس باقی مانده و بقیه بوزارت دادگستری انتقال مییابند و حقوق و مزایای آنان در مورد کارمندان کماکان طبق مقررات و قوانین استخدامی و از نشستگی کارمندان مجلس شورای ملی در باره خدمتگزاران

جزم و کارگران طبق آئین نامه های مجلس شورای ملی تثبیت و بموقع اجرا گذارده خواهد شد و وزارت دادگستری مکلف است کلبه سوابق و خدمت و حقوق و مزایای کارکنان بخدمت گزاران و کارکنان اداره روزنامه رسمی دریافت می دارد در بوجه هر سال منظور و پرداخت نماید.

نصیب معانی که اجرای آن تامومی که افزون گردیده بقوت خود باقی است.

تبصره ۲۰ - وزارت دارائی مجاز است آن قسمت از مطالبات اداره تصفیه اقتصادی سابق از دستگاههای دولتی را در صورتیکه مورد تأیید و گواهی وزارتخانهها و ادارات مربوط باشد در بوجه سنوات مربوطه جمعا خرجاً بحساب قلمی منظور و بتدوین بوسیله درواریز مطالبات مذکور اقدام نماید.

تبصره ۲۱ - فرزندان مستخدمین دولت که در راه انجام وظیفه فوت یا کشته میشوند بمجلس بشرح زیر پرداخت میگردد برای مدت تحصیل در دبستان ماهانه دو بیست ریال برای مدت تحصیل در دبیرستان ماهانه چهار صد ریال برای مدت تحصیل در نال برای مدت تحصیل در دوره دکتری بکهر از ریال.

تبصره ۲۲ - بدولت اجازه داده میشود برای کتبه کارمندان که در دستگاههای مختلف کشور طبق سازمان صرفا با مورد بانگانی اشتغال دارند فوق العاده ای بنام فوق العاده منقذی بر طبق آئین نامه ای بنا بپیشنهاد وزارت دارائی که بتصویب هیئت دولت خواهد رسید بر قرار و از اول سال ۱۳۳۸ پرداخت نماید.

تبصره ۲۳ - دولت مجاز است اعتبارات کنعانه و تاج - قزوین و شیراز - یازداری و سازمان چای را طبق اصول بازرگانی اداره از آنها بهره برداری نماید و بوجه ادارات مزبور با موافقت وزارت دارائی و تصویب هیئت وزیران پس از تصویب کمیسیون بوجه قابل اجرائی باشد و جمعا خرجاً در بوجه کل منظور خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر جهانشاهی

دکتر جهانشاهی - آقایان نمایندگان محترم لایحه بودجه مطرح است و فرصت هست که راجع بمسائل کلی مملکتی راجع بوضع بودجه مملکت راجع به احتیاجات مردم بطور کلی آنچه در زندگانی ما تأثیر بد یا خوب دارد بحث کنیم انتقاداتی بکنیم و اگر ضرورت داشته باشد دولت رازانهائی کنیم و خلاصه آنچه که بنظر میرسد در اینجا گفتگو هائی بشود البته فرصت کافی در اختیار هست که آنچه لازم هست گفته شود بجهلای هم نیست وقت وسیع است و فقط آقای جهانشاهی عجله دارند و میخواهند صحبت کنند دولت هم البته عجله دارد و بدوایم بتوانیم رایشم را تمام کنیم

این فرصت زیاد لاف اهل باک ناصبت دارد و آن نیست که رفتی روزنامه نگار من و مسدود می خان مسدودی دیگر گله نمیکند که چرا اینقدر تند صحبت کردی و با عجله حرف زدی و ما سر در برابر مردم امروز دیگر خود ش نقاط ضعف خود را نقاط قوتی و معایب خود را خرابی صریح و خبی بیاز مردم بگویند اگر بگویند عساکر های من در اینجاها دارای این اشکالات است تا این حد قابل رفق است و تا این حد نیست آفت است که مردم میبایزند ولی اگر دولت فقط راجع بکارهای مثبت خودش صحبت کند مردم حق دارند تیر تیرند زیرا دانش میخواهد دولت خیلی صحبت از رضا و قاتل آنها صحبت کند و بدانند که بعضی از معایب و نواقص که خودشان در کار دارند می بینند و دولت است که میگویی این معایب من است آنوقت در اینصورت آن معاصر را قبول می کنند و بنده به پیروی از این نظر وسیله خود در اینجا آنچه بنظر من درست است که شاید مثبت و مفید است از ذکرش خود داری نخواهم کرد قریب از همه چیز و مقدم بر هر چیز باید عرض کنم که ما یک سیاست خارجی داریم که مورد تأیید پارلمان ایران و مورد تأیید فرد فرد پارلمنت های کوچک و بازار است در آنجا دیگر مردم آقای صاری و آقای عضو حزب هستم که از من خواسته اند مطالبه ای که راجع بودجه در آنجا شده در اینجا منمکس کنم و نظراتی که نسبت به این بودجه و اوضاع کلی مملکت هست از طرف حزب و از طرف رفقای فراکسیون پارلمانی خود در اینجا منمکس بکنم بنده هیئت دولت خواهد رسید بر قرار و از اول سال ۱۳۳۸ پرداخت نماید.

تبصره ۲۴ - دولت مجاز است اعتبارات کنعانه و تاج - قزوین و شیراز - یازداری و سازمان چای را طبق اصول بازرگانی اداره از آنها بهره برداری نماید و بوجه ادارات مزبور با موافقت وزارت دارائی و تصویب هیئت وزیران پس از تصویب کمیسیون بوجه قابل اجرائی باشد و جمعا خرجاً در بوجه کل منظور خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر جهانشاهی

دکتر جهانشاهی - آقایان نمایندگان محترم لایحه بودجه مطرح است و فرصت هست که راجع بمسائل کلی مملکتی راجع بوضع بودجه مملکت راجع به احتیاجات مردم بطور کلی آنچه در زندگانی ما تأثیر بد یا خوب دارد بحث کنیم انتقاداتی بکنیم و اگر ضرورت داشته باشد دولت رازانهائی کنیم و خلاصه آنچه که بنظر میرسد در اینجا گفتگو هائی بشود البته فرصت کافی در اختیار هست که آنچه لازم هست گفته شود بجهلای هم نیست وقت وسیع است و فقط آقای جهانشاهی عجله دارند و بدوایم بتوانیم رایشم را تمام کنیم

من دوائی را که باو رأی میدهم میخواهم انتقاد کنم می خواهم مشکلات مردم را بگویم و از دولت بخواهم که در دفع مشکلات کوشا باشد اگر روزی هم دولت در سیاست خارجی ممدی خودش نقاط ضعف خود را نقاط قوتی و معایب خود را خرابی صریح و خبی بیاز مردم بگویند اگر بگویند عساکر های من در اینجاها دارای این اشکالات است تا این حد قابل رفق است و تا این حد نیست آفت است که مردم میبایزند ولی اگر دولت فقط راجع بکارهای مثبت خودش صحبت کند مردم حق دارند تیر تیرند زیرا دانش میخواهد دولت خیلی صحبت از رضا و قاتل آنها صحبت کند و بدانند که بعضی از معایب و نواقص که خودشان در کار دارند می بینند و دولت است که میگویی این معایب من است آنوقت در اینصورت آن معاصر را قبول می کنند و بنده به پیروی از این نظر وسیله خود در اینجا آنچه بنظر من درست است که شاید مثبت و مفید است از ذکرش خود داری نخواهم کرد قریب از همه چیز و مقدم بر هر چیز باید عرض کنم که ما یک سیاست خارجی داریم که مورد تأیید پارلمان ایران و مورد تأیید فرد فرد پارلمنت های کوچک و بازار است در آنجا دیگر مردم آقای صاری و آقای عضو حزب هستم که از من خواسته اند مطالبه ای که راجع بودجه در آنجا شده در اینجا منمکس کنم و نظراتی که نسبت به این بودجه و اوضاع کلی مملکتی راجع بوضع بودجه مملکت راجع به احتیاجات مردم بطور کلی آنچه در زندگانی ما تأثیر بد یا خوب دارد بحث کنیم انتقاداتی بکنیم و اگر ضرورت داشته باشد دولت رازانهائی کنیم و خلاصه آنچه که بنظر میرسد در اینجا گفتگو هائی بشود البته فرصت کافی در اختیار هست که آنچه لازم هست گفته شود بجهلای هم نیست وقت وسیع است و فقط آقای جهانشاهی عجله دارند و بدوایم بتوانیم رایشم را تمام کنیم

به تناسب پیشرفت های اقتصادی مملکت قدم برداریم راست هم میگویند بنابراین بودجه مملکت اگر اضافه شود و اگر بیشتر از شش درصد و ده درصد هم اضافه شود اشکالی ندارد البته ما بودجه کل ۳۷ و ۳۶ را نمیتوانیم مقایسه بکنیم از نظر اینکه در سال ۳۶ بوجه کل نداشتیم و بودجه هابان منفرق بود اما در سال ۳۷ بودجه کلی آمده بودجه بنگاهها و مؤسسات و شرکتها آمده نوب بودجه و سال این حساب برای ما خیلی راحت تر است چه در سال ۳۷ و سال ۳۶ بودجه اداری ما اختلاف خیلی زیاد تر بود ولی جمعا میشد نسبت باین اضافه اظهار نظر کرد ولی در اینجا بهر حال امیدوارم که وقتی راجع به بودجه که سه قسمت را تشکیل میدهد صحبت میکنم و مطالبی را میگویم دولت بخصوص جناب آقای نخست وزیر توجه کنند که خودشان هم میدانند هیچ نظر و فرض ندارم فقط نظر انتقادی یعنی واقعی گانه است آقایان ما باید بودجه ای داشته باشیم که بهتر بتوانیم از شرایط موجود استفاده کنیم ما معسکوه هستیم باینکه در ظرف ۵ یا ۸ سال آینده با سرعت بسیار زیادی پیش برویم اگر نرویم دیگر این امکان و فرصت بر اینها نیست دست بدست کردن با ما را بمنزل نبرسانند در اینجا بنده وادیدت میشوم این بودجه سه قسمت دارد یک مقدمه یک تعداد تبصره و یک سلسله ارقام بنده اول راجع بمقدمه بودجه صحبت میکنم چون قطع نظر از اینکه مقدمه است اصولا مقدمه بودجه اینستکه مقدمه است اصولا مقدمه بودجه مملکت آنچه مرسوم است معرفت و نوداد کامل وضع اقتصادی مالی واجتماعی يك کشور در حال حاضر و پیش بینی دقیق و سریع روشن نسبت باین سه موضوع در سال آینده است یعنی سالی که این بودجه مربوط بآن میشود بنابراین مقدمه این بودجه یکی از مهمترین قسمت های این بودجه است که الان بحث میکنم آنچه به نظر بنده میرسد در این مقدمه اولادونیکه فراموش شده ذکر آن نشده است بنده این دونیکه را خودم اول اضافه میکنم و بعد نسبت به مسائل مربوط به مقدمه بودجه عرضم را میکنم این دو قسمت یکی مربوط است به بازرگانی خارجی ایران و یکی بطور دقیق و روشنی مربوط است به قیمت ها یعنی نسبت به بازرگانی خارجی ایران که یکی از مهمترین مسائل اقتصادی این مملکت است در مقدمه بودجه سکوت اختیار شده است و درباره قیمت ها که باز یک فتنه بزرگی است در مقدمه بودجه خیلی سطحی و خیلی ساده از آن عبور شده و حال اینکه بنظر من حق بود سینه راجع به موضوع اول توضیح داده میشد و روشن میشد و راجع به موضوع دوم یعنی بازرگانی خارجی هم خیلی دقیق و مفصل بنه میفانند مصر هم دچار آن اتفاق

کنیم نمیتوانیم حتی تقریباً استنباط کنیم که چه میزان بودجه برای چه کارهایی صرف شده و طبقاً تعین در اطراف این بودجه که لازمه تغییر بودش است خیلی بیبر و مشکل است تا آنقدر که اول عرض کردم میگردند بودجه های خاورمیانه معمولاً برنامه ای نیست واز کارهای انجام شده صحبت میکنند و راجع بکارهای آینده اظهار امیدواری می شود حالا برمیگردیم به قسمت مقدمه بودجه میبینیم باین قسمت ها در مقدمه بودجه اشاره شده اظهار امیدواری شده برای اینکه استفاده بیشتری شود استفاده اسکاس در کارهای بهتری شود استفاده بیشتری شود من در این موضوع بهم خودم بعد صحبت میکنم اظهار امیدواری برای جلوگیری از بالا رفتن سطح قیمت ها شده ولی چه جور و از چه راهی معلوم نیست اظهار امیدواری بهیچ بودجه برنامه ای شده بازمعلوم نیست منظور اظهار امیدواری برای تهیه قانون محاسبات عمومی شده برای رفاه حال کارمندان هیچ صحبت هایی شده و بک تویبهای داده شده و حال اینکه اگر این بودجه آینده بر نامه ای بود خیلی راحت می توان پیش بینی کرد که چه کارهایی میخواهد انجام بشود قسمت دوم در اینجا دولت میگوید که از ۱۶۶۴ میلیون ریال کسر بودجه ای شده هم تأمین کرده و سال را پایان رسانیده و تعهدات را انجام داده و حقوقها را پرداخته بنده گمان میکنم آن حسابی که در آن موقع کردم جناب آقای ناصر بآن توجه نفرمودند و حالا دوباره عرض میکنم که توجه نفرمایند در ماده واحده بودجه سال ۱۳۳۷ مینویسد که ۵۷ میلیارد و ۸۸۵ میلیون ریال درآمد و ۵۹ میلیارد و ۱۳۵ میلیون و اندی ریال مخارج یعنی کسری یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون ریال این دوره را که از هم کم کنیم نشان میدهد که کسری این بودجه ۱۱۲۰ میلیون ریال است اما در مقدمه بودجه سال ۱۳۳۸ میبینیم دولت می نویسد که من یک میلیارد و ۶۶۴ میلیون ریال کسری داشته ام و این کسری را رفع کردم مثل اینکه خود جناب آقای ناصر هم تأیید می کنند باین موضوع بودجه توجه ننکرده اند دوسه نفر از من سؤال کردند که آقای طهوری مکن نفر از من سؤال کردید که آقای طهوری مکن است که یک بودجه ای ۱۲۰ میلیون ریال کسری نشان میدهد در قانون اما دولت بگوید کسری من ۱۶۶۴ میلیون تومان است و در دست هم بگوید من وقتی جلب توجه را کردند دیدم حرف مردم دولت صحیح است و کسری ۱۶۶۴ میلیون تومان است و علت اختلاف را باید در ارقام جستجو کرد وقتی باین ارقام برمیگردیم می بینیم که درآمد هائی در سازمان برنامه است که می آید روی بودجه کل سازمان برنامه و می آید روی

بودجه دولت ولی در موقع تقسیم آن مخارج و آن درآمد وقتی در بودجه کل میخواهید این ارقام را بیاورید اینجا حساب خاصی دارد اینجاست که از نظر مخارج و در آمد اختلاف بوجود می آید و یک اختلاف حساب ظاهری درست میکند که شخصی که از من این را می پرسیدند واقف آن آدم های واردی بودند خود جناب آقای ناصر هم میباشند از مطالب این امر بودند و می گفتند که ما هر چه این را می بینیم سردرگم می آید و گمان میکنم که در این موضوع یک مغالطه انتقاد آمیزی هم نوشته شده باشد ولی هر حال بعضی موضوع کمبایک و بیجهت شده بود که حق داشتند اما بنظر من این موضوع چیزی نیست جز اینکه یک اشتباهی در نظر بود و نویسی شده است که در سال جاری هم هست اما اینکه این کسری رفع شده و جبران شده باید عرض کنم بسیار خوب کرده دولت کار صحیحی کرده اما کاری نبود است که عنوان یک شاهکار بودجه ای جلوه کند چرا نکرده ایم استنباط جناب عالی است

دکتر جهانشاهی - در مقدمه بودجه می نویسد بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضر است در سال ۱۳۳۷ بمبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال که بتصویب مجلس شورای ملی رسید در ماده ترقیه با مستحضر رسانید که مجاهدت رسمی وانی خواهد نمود که مبلغ کسری را از طریق ارباب در آمد و همچنین صرفه جویی و هزینه های ضروری جبران نماید و بر نامه های (برای بالا برین سطح زندگی افراد کشور قید شده است و بر حله اجراء آورد اینک که با زدم از تاریخ اجرای بودجه سال ۱۳۳۷ میگردد بانهایت خوش بینی اعلام میدارد که این عده دولت بهترین وضعی انجام شده و بطرز بی سابقه ای کلیه تعهدات دولت امضا و حقوق و سایر هزینه ها چه در داخل و چه در خارج کشور در موه های مقرری پرداخت کرده و برنامه های هر یک از دستگاه های دولتی بشرحی که در ضمن این گزارش با مستحضر خواهد رسید بهترین وجهی بر حله اجرا در آمده است

فقط جناب آقای نخست وزیر گنمه شاهکار از اینجا افتاده است و متأسفانه دوست عزیز ما اینجانیستند که به بینیم نظر جناب آقای دکتر شاهکار چیست اما این عنوان این است آقای ناصر و آقایان که با ایشان همکاری میکنند می مانند که مسأله کسری بودجه و جبران آن از صرفه جویی همیشه کاری است که صورت میگیرد و آقای انواری می مانند که این موضوعی است معمولی و در دستگاه وزارت دارایی هست از تفصیل مواد و ارقام مختلف بنابر این آنچه صورت گرفته یک امر کلی است آنچه راجع به وصول و اضافه وصول بوده

نخست وزیر - خیلی بهتر می -

دکتر جهانشاهی - هیچ اطمنان داشته باشید که هیچ عقیده شخصی خودم را نمیگویم

نخست وزیر - عقیده جناب عالی است

دکتر جهانشاهی - عقیده شخصی ام را عرض میکنم ، حالا میگویم چرا ؟ شما با رسل نبره می آید آوردید که بموجب آن نبره دولت را منوع کردند از خرید انومبیل سواری ، این نبره را کمیسیون بودجه مجلس اصلاح کرد والا در نبره پیشنهادی دولت بیبایستی اجازه داده میشد ولی این درجه نخواستن در اجتماعات مختلف فرق میکند ، اجتماعی که بدانند دولت پول را بصرف مفید میسازند بیشتر رغبت میکنند ، آنها بیکه خلاف این فکر کنند کمتر ، آقایان وزیران این پولی را که میگیرید بودجه کل یک قسمتش از رفاه های بزرگی بدست می آید مثل نفت یک مقدارش از رفاه بسیار بسیار کوچک می شود مثل نیست و می وجه و نتیجه تومان مالیات و آنچه هائی که باشد عوارض و غیره این ارقام اگر بصرف صحیح برسد مردم امیدواری بیشتری دارند و اگر بصرف غلط برسد مردم امیدشان کمتر است ، بعد عرض خواهم کرد ما در سال آینده مشکلات مالی داریم ، مشکلات اقتصادی داریم و یک یا سازی داریم که باید از این یا سازی سلامت بگذریم و ضمن آن نمایندگان دارم که با توجه مخصوصی که شخصی این بضرر همایونی در این امر دارند و واقفاً بدون هیچگونه نمارفی میخواهم بگویم با فعالیت سختی نا پذیر شایسته روزی و اطلاع و احاطه کافی که بمسائل مختلف دارند هم - چنین با مجاهدت دولت و دولت ها و همکاری مجلس نمایونی میکنند و وارد یک مرحله جدیدی از تاریخ اقتصادی مملکت خودمان خواهیم شد ولی آقایان این مسائل ضمیمی است که مردم باید فداکاری کنند ، ولی قبل از مردم دولت باید فداکاری کند ، فداکاری دولت صورت مختلف و انواع متعدد دارد مردم اگر بدانند پولی که میدهند یک هزارم از این پول صرف بیهوده میشود صرف تاجل میشود ، صرف خودخواهی میشود ، از دادن اینچانیستند که به بینیم نظر جناب آقای دکتر شاهکار چیست اما این عنوان این است آقای ناصر و آقایان که با ایشان همکاری میکنند می مانند که مسأله کسری بودجه و جبران آن از صرفه جویی همیشه کاری است که صورت میگیرد و آقای انواری می مانند که این موضوعی است معمولی و در دستگاه وزارت دارایی هست از تفصیل مواد و ارقام مختلف بنابر این آنچه صورت گرفته یک امر کلی است آنچه راجع به وصول و اضافه وصول بوده

برای فرستادن من از انومبیل آمد یائین از چهار طبقه و شوهر را خواست و باور رسید داد که این انومبیل برای استفاده فلان شخص نیست ساعت از فلان جا فلان جا برود انومبیل چه بود ؟ یک فولکس را کن چند مدل عقب این دولت آلمان ، این وزارت اقتصاد آلمان در نظر من کوچک نشد ، خیلی هم بزرگ شد خیلی برای آن دستگاه احترام پیدا کردم که با آن بودجه ، با آن درآمدی که ۲۰ برابر درآمد ماست با آن وضع این جور استفاده میکنند ولی ما میگوئیم پولی هست و بودجه ای هست بگذاریم و اشاره نشده اگر ما قبول بکنیم که اینکار خرج کنیم میرویم عالی میخریم فریبید میخریم ، کولور میخریم انومبیل میخریم بی خدمت نگاه میداریم این است وضع ادارات ما این است وضع مخارج تجملات ما وقتی این جور بوداز مردم انتظار متعدد است نهاد دولت جناب آقای دکتر اقبال موجب این کار نبوده اند شاید سهمی در اینکار داشته اند ولی تمام سهم نیست اگر امروز مردم حاضرند که بپایند پنج میلیون تومان بگذارند پنج میلیون تومان هم از بانک قرض بگیرند کارخانه بیاورند در فلان بیابان بریا کنند اگر آقای کورس حاضر بشود (هنگام هست و نیست خودش را بیاورد و بگویم دولت کار بزرگ اقتصادی بکنند برای این است که میدانند ریختن و چاییدن بود و ریختن شکستن و با هم و مزاحمت های داخلی و خارجی در این مملکت وجود ندارد مادریک راهی هستیم راه ثابت بی صدا که از ثبات سیاسی مان سرچشمه میگیرد و این بزرگترین عامل است که اجازه انجام شدن این کار داده است والا اگر تصور بکنیم تمام سرمایه گذاری هائی که الان انجام میشود با این هفتصد میلیون تومان صورت می گیرد صحیح نیست بسیار سرمایه گذاری هائی میشود (که از این پول ابتدا استفاده نمی کنند خیلی زیاد میشود با امکانش را ندارند با مقررات اجازه نمیده یا نوع کارشان کاریست که نمی توانند استفاده به کنند ولی بهرحال سرمایه گذاری کمی کنند برای ثبات سیاسی و ثبات اقتصادی است که می بینند این وضع عمومی مملکت که نوبه خوبی را برای سالهای آینده می دهد اینجا فقط معادل اصال دولت فعلی نیست بلکه مال تقریباً پنج سال داریم است که ما در این راه هستیم و نباید فراموش کرد (که تمام دولت های سابق که در این مدت سهمی داشتند در این امر بخصوص نیز سهمی دارند و در رأس همه این ها پادشاه با علاقه ما هستند که تمام این مسائل را دانند و راهنمایی می کنند تمام مسائل سیاسی را تمام مسائل اقتصادی را و این ثباتی را که ما امروز داریم فقط و فقط در سایه توجهات ایشان و در سایه علاقه مردم با ایشان است (صحیح است) و غیر از این اگر دولتی بپایند بگوید که من موجب شده ام

وقتی که حجم اقتصادیات و سرمایه گذاری ها رو باز پرداخت ما احتیاج بپولهای بیشتری برای جریان داشته باشیم چون اگر می خواهیم کارها صورت بگیرد باید ضمن زیاد شدن پول سرعت جریان پول را هم مشکلات بانکی بملت ترافیکه هست و باین زودیاها قابل تکمیل نیست مقدر باشا ما برای امکان توسعه اقتصادی خودمان می باستی از دو طریق به موازات یکدیگر اقدام کنیم و نتیجه بگیریم ولی آقایان نمایندگان محترم در اینجا متأسفانه شاید یک مغفیل باز اشاره نشده اگر ما قبول بکنیم که اینکار خرج کنیم میرویم عالی میخریم فریبید میخریم ، کولور میخریم انومبیل میخریم بی خدمت نگاه میداریم این است وضع ادارات ما این است وضع مخارج تجملات ما وقتی این جور بوداز مردم انتظار متعدد است نهاد دولت جناب آقای دکتر اقبال موجب این کار نبوده اند شاید سهمی در اینکار داشته اند ولی تمام سهم نیست اگر امروز مردم حاضرند که بپایند پنج میلیون تومان بگذارند پنج میلیون تومان هم از بانک قرض بگیرند کارخانه بیاورند در فلان بیابان بریا کنند اگر آقای کورس حاضر بشود (هنگام هست و نیست خودش را بیاورد و بگویم دولت کار بزرگ اقتصادی بکنند برای این است که میدانند ریختن و چاییدن بود و ریختن شکستن و با هم و مزاحمت های داخلی و خارجی در این مملکت وجود ندارد مادریک راهی هستیم راه ثابت بی صدا که از ثبات سیاسی مان سرچشمه میگیرد و این بزرگترین عامل است که اجازه انجام شدن این کار داده است والا اگر تصور بکنیم تمام سرمایه گذاری هائی که الان انجام میشود با این هفتصد میلیون تومان صورت می گیرد صحیح نیست بسیار سرمایه گذاری هائی میشود (که از این پول ابتدا استفاده نمی کنند خیلی زیاد میشود با امکانش را ندارند با مقررات اجازه نمیده یا نوع کارشان کاریست که نمی توانند استفاده به کنند ولی بهرحال سرمایه گذاری کمی کنند برای ثبات سیاسی و ثبات اقتصادی است که می بینند این وضع عمومی مملکت که نوبه خوبی را برای سالهای آینده می دهد اینجا فقط معادل اصال دولت فعلی نیست بلکه مال تقریباً پنج سال داریم است که ما در این راه هستیم و نباید فراموش کرد (که تمام دولت های سابق که در این مدت سهمی داشتند در این امر بخصوص نیز سهمی دارند و در رأس همه این ها پادشاه با علاقه ما هستند که تمام این مسائل را دانند و راهنمایی می کنند تمام مسائل سیاسی را تمام مسائل اقتصادی را و این ثباتی را که ما امروز داریم فقط و فقط در سایه توجهات ایشان و در سایه علاقه مردم با ایشان است (صحیح است) و غیر از این اگر دولتی بپایند بگوید که من موجب شده ام

اولم بر کردم سرمایه گذار خارجی را اگر بتوانیم سرمایه اش را بملکت بیاوریم ، مملکتی که سرمایه احتیاج دارد اگر موفق شدیم آوردیم با خودش آمد به امید که فقط و فقط روی محاسبه دقیق اوضاع سیاسی و اقتصادی مملکت است سرمایه دار خارجی کیبکه سرمایه اش را در بازار های ارزی دنیا گذاشته و با آن معامله نمی کند و تمام مطالعه اش را در تمام مسائل مختلف دارد و بهیچ وجه به پشت و آورا کول زد و نه میشود تحت تأثیر تبلیغات قرارداد اگر امروز شامی بینید که یک مؤسسات بسیار بسیار واردی که خودشان شاید متر بازار های سرمایه باشند می آیند به ایران سرمایه میگذارند اینها (سانی هستند که وضع ایران را میدانند که در مملکت مالز نظر سیاسی و اقتصادی چه خبر است والا هر مملکتی در دنیا بگوید که ما ثبات سیاسی داریم با بازار های سرمایه در مملکتان زیاد است و در مملکت از پول شما استفاده می کنند و شما در اینجا تضمین دارید (سی باین حرفها گوش نمی دهند تا برایشان مسم باشد نمی آیند اگر شما می بینید یک مؤسسه مثل لارافورنی آید میگوید من حاضر سرمایه ام بیاورم در ایران این آدمی است که تمام مؤسسات شناسد بازار های احتیاج سرمایه را می شناسد خطر اش را مطالعه میکند و بالاخره تشخیص میدهد که این نقشه او در با سلام است و خطریش را تمام دارد و خطری متوجه سرمایه اش نیست پس این است سه ما امروز میتوانیم سرمایه خارجی فرانسوی ، انگلیسی ، امریکائی و غیره و غیره را توی مملکت جلب کنیم دلانش اینجا است اما سال وقتیکه در اکثر این بود و در آن بودم اینجا مطالبی راجع به سرمایه گذاری خارجی مطرح شد ، در اینجا مطالب مختلفی بحث شده از جمله یک پیشنهادی از طرف هیأت نمایندگان ایران شد که یک موسسه تضمینی در اینجا بوجود بیاید با شرکت مالک ذمه غایب سرمایه های خارجی که سرمایه ها را در مقابل ریسکهای بین بانکی میگذارد ، سرمایه ای که می خواهد بهر مملکت برود در اینجا موسسه بپوشد و بعد اگر مورد تجاوز و تعدی واقع شد این صندوق خسارتش را بدهد و بعد مراجعه بکنند بآن صندوق متجاوز به آن مملکتی که برخلاف قوانین بین المللی ملی کرده یا کس بر روی کرده خسارتش را آن مملکتی که خودش هم عضو صندوق است بپردازد در این صورت

سرمايه دار خارجي باخيال راحت در هر جای دنیا می تواند سرمايه اش را بگذارد البته این پیشنهاد تصویب شد کنگره ان هم بسیار علاقه داشت که ما اقداماتی در پارلمان خودمان بکنیم ما هم معتقد بودیم بصورت طرح تقسیم مجلس بشود که دولت اجازه داشته باشد وارد مذاکره بشود در تشکیل این صندوق بنام دولت مؤثر باشد به نام یک افرادی که بعداً بیاید بگوید تشکیل شد و شما هم بیاید این بود که طرحی تهیه کردیم و فرارشد که دولت هم آنرا مطالعه بکند که املاقی مقدمات این کار را فراهم بکنیم و در خارج هم معلوم بشود که نسبت به تصویبات این قبیل کفرانها مجلس ما عمل میکند بخصوص راجع باین کارهایی که قبول داریم و مورد علاقه و مساعدت است (صدرزاده - طرح چه شد؟) دولت مشغول مطالعه طرح است قسمت دوم این مقدمه راجع سیاست ارزی است و ثبات قیمت ارز تردیدی نیست که این موضوع واقعیت دارد که قیمت ارز در این مدت ثابت مانده و این ثابت هم علت خیلی واضح است و روشن است و منظوریکه در مقدمه عرض کردم داشتن توازن پرداخت های خارجی است وقتی در معاملات خارج جبران نمی ماند وجه بسا که ممکن است پائین بیاید و همچنین ثبات قیمت ریال در بازارهای ارزی دنیا این هم یک موضوع خیلی مهم است و قابل توجه است (ما رینج سال اخیر قیمت ریالمان البته به علت اساسی جاری شدن نفت در بازارهای دنیا ثابت مانده و امروز در بازارهای خارج ریال ثابت است البته مسأله قرضهای خارجی در این میان پیدا بشود که وقتی این صورت را نگاه میکنیم میبینیم که بابت مقدار قرضه خارجی این صورت متعادل شده و الا جمع صادرات نفت و سایر کالاها و سایر معارج جاری ارزی معادل جمع واردات ما و احتیاج ما و برای توسعه دارهای اقتصادی نیست که گفتم است چون بابت سرعت بیشتری میخواهیم جلو برویم و احتیاج بکومت فوری داریم البته ممکن است از این فرض انتقاد زیادی اشخاص بکنند البته هم راجع بیک قسمت انتقاد داریم ولی قبل از اینکه بآن قسمت برسیم این را عرض میکنم که بدو دلیل ماباید قرض بکنیم اما چه قرضی؟ بعد میگویم دلیل اولش این است که تمام پولهای دنباهه چینی دلار و روسی خاصی در بازارها دارد این پولها مثل هر پولی تغییر وضعیت میدهد بکوتی بود که لیره معادل چهار دلار بود ولی در سال ۱۹۴۸ لیره شد ۲۸۰ دلار یعنی چه؟ یکم تری لیره سی درصد از قیمت خودش را از دست داد پس اگر کسی در آن تاریخ پولی را بگیرد قرض کرده بود و از این پول استفاده میکرد یا تبدیل دلار کرده بود بعد

از آنکه میخواست قرضش را بدهد میگفت به سی درصد از قرض بکنیم آمده بود دلار به علت وضع خاصی که در بازار ارزی دنیا دارد و به علت بودجه امریکا مثل بیشتر ارزهای دیگر دنیا رو بیک کمی ارزش هست اگر ریال مادر خارج ۱۰ اگر ارزش خارجی ریال ماروبکی نیست برای این است که ما حساب بودجه مان حساب روشن است اما اگر که ما امروز از دلاری که قرض میکنیم ده سال دیگر بیست درصد سدان بیشتر از دست بدهد استفاد کنیم پرداخت این پول در ده سال دیگر بیست درصد بقیع ما است اما مطالب خیلی مهمتر این است که به همین علت و به علت دیگری تمام معارج عمرانی در بگرانی است به همین علت که دلار قیمتش را از دست میدهد و جنسی را که شما امسال از امریکا بخرید بعد دلار پنج سال دیگر باید دلار تهیه کنید و این جنس را بخرید برای این بعد دلار تا پنج سال دیگر ۱۰ دلار بخرید می بینید که صرفه اقتصادی این کار بیشتر است تا اینکه سیر کنید و پنج سال دیگر ۱۲۰ دلار بخرید و این جنس را بخرید بنابراین ما میتوانیم از قرض ۱۰ از قرضیکه عرض میکنم خودداری کنیم قرض هم آقایان بما برای این صحبتها و این شوخیها و این حرفها کسی نمیدهد قرض ما وقتی میدهند که ما معتبر باشیم اعتبار هم معنای خاصی در دنیا دارد بکنی از این آقایان بنام آقای کیسن مدیر عامل بانک بین المللی آقای ناصر میشناسند این موضوع اعتبار را بکنیم تعریف مختصر خوبی کرده میگوید اعتبار دولتها بستگی دارد با جناب از تورم پولی و اعمال عدالت نسبت به سرمایه های داخلی و خارجی اگر این دو مطلب در مملکت وجود داشته باشد و بان توجه کنند اگر تورم نبود و اگر نسبت به سرمایه های خارجی و داخلی عدالت بود این مملکت کسب اعتبار کرده حالا ما می بینیم که امروز بهین دلائل اعتبار داریم بیرون چون اعتبار داریم این عوامل در مملکت ما موجود است ما واقعا نسبت به سرمایه ها عادل هستیم ما ناهای که دره سی از ممالک همسایه ما میکنند هرگز نکردیم و نمیکنیم ما نسبت به تمام سرمایه ها احترام قائل هستیم و بولمان ناهسی که مقهور است نه صد درصد ناهسی که مقهور است ثابت دارد و دچار تورم یعنی تورم نیست نمیگویم قیمتها بالا نمیروند و با اینکه گران نیست بعد عرض خواهم کرد اما معنای تورم پول نیست اگر بود هرگز نمیتوانستیم از خارج قرض و اعتبار جلب بکنیم و آن هم چرا؟ بکدام نسبت معتدل لازم دارد اما در فرضهایی که شد بکنیم از این قرضها که ما اصلاح کرده است و بر اساس همین حساب کارهای عمرانی است از اینکه مستقیماً تولیدی باشد یا غیر مستقیم و به علت مدت زیاد در مدت پرداخت قرض اشکال زیادی برای ما بوجود نیارده و شاید هم

یک قسمت عمده ای از قرضهایمان باشد که اینطور است اما قسمت دیگری از این قرضها که قسمت کمتری است آنهم مبارز است از یک مقدار اعتباری که بخرم و فروشندگان کالاها بما داده اند بکدام ممالک مختلف ما داده اند البته با تضمین وزارت دارایی و نتیجه این شده است که چون فروشنده کالا وقتی اعتبار میدهد که بانک بین المللی که نیست بانک توسعه اقتصادی که نیست پولی ندارد سرمایه ای ندارد مجبور است قرضی که می دهد برای مدت کوتاه بدهد منتهی برای مدت سه سال بدهد و پنج و نیم درصد شش درصد شش و نیم درصد در یک بگرد قطع نظر از اینکه این ربح خیلی سنگین و از نظر مقایسه با ربح بین المللی در بازارهای پولی قابل توجه است اصولاً مدت پرداخت حاضر احوال اهمیت است یعنی نتیجه این شده است که ماندگاری اعتبارات با این صورت گرفتیم و مقداری هم فروض بصورت اول جمع اینها برای ما یک ساله پرداخت هائی بوجود آورده که از سال پیش شروع کردیم اما این پرداختها در بعضی از سالها خیلی سنگین است خیلی سنگین یعنی در سال ۲۸ (۲۸ سال آینده است و همچنین در سال ۲۹ که سال بعد است این دو سال بسیار سنگین از نظر پرداخت اقساط قرض در جلوی ما است یعنی ما در این سالی که در آن هستیم ۲۸ میلیون دلار از بابت این قرض پرداخت کردیم اما یک مرتبه در سال ۳۸ و ۳۹ بابت سر رسیدن مطالبات و بابت هزار دلار در سال ۳۹ شصت میلیون دلار قسط پرداخت قرض داریم البته میدانید برای کشوری که در حدود بیست میلیون دلار پرداخت خارجی دارد و از ده درصدش را بدهد بابت اقساط قرض بدهد این غیر قابل تعدیل است و نمیتوان این را داد اما این مطلب مبادا که خوب چه باید کرد ما یک برنامه هائی درست داریم از طرف دیگر ما بایدستی در این دو سه ساله این اقساط را بدهیم چون اعتبار ما ایجاد میکند قرضمان واردات ما را محدود بکنیم چون هنوز نتیجه کارهای تولیدی که در مملکت شده کالاها بازار نمانده و ما نمیتوانیم در سال آینده جلوی واردات کالاها ضروری را بگیریم و الا خواهیم شد پس هیچ چاره ای نداریم یعنی این وضع برای ما اینجور پیش آمده که برای کسب استعمال از پرداخت قرض ما متوسل بقرض دیگری میشویم چرا میشویم؟ برای اینکه ما وقتی نگاه می کنیم می بینیم که این ارقام متدرجاً بطور محسوس کم میشود تا اینکه در سال ۱۳۴۴ فقط نهصد و پرداخت ۱۲ میلیون دلار در سال ۱۳۴۵ یعنی هشت و نه سال دیگر فقط و فقط نهصد و پرداخت

سه میلیون دلار فرض را داریم و حال اینکه حساب ما در آمد ما تولید ما در آن سالها به مراتب قدرتش زیادتر و امکان پرداختش بیشتر است پس درست معکوس است در سالهای اول که چهار این مشکلات هستیم در سالهای آینده هشت و نه سال بعد که ما بکنیم برای مدت سه سال بدهد و پنج و نیم درصد شش درصد شش و نیم درصد در یک بگرد قطع نظر از اینکه این ربح خیلی سنگین و از نظر مقایسه با ربح بین المللی در بازارهای پولی قابل توجه است اصولاً مدت پرداخت حاضر احوال اهمیت است یعنی نتیجه این شده است که ماندگاری اعتبارات با این صورت گرفتیم و مقداری هم فروض بصورت اول جمع اینها برای ما یک ساله پرداخت هائی بوجود آورده که از سال پیش شروع کردیم اما این پرداختها در بعضی از سالها خیلی سنگین است خیلی سنگین یعنی در سال ۲۸ (۲۸ سال آینده است و همچنین در سال ۲۹ که سال بعد است این دو سال بسیار سنگین از نظر پرداخت اقساط قرض در جلوی ما است یعنی ما در این سالی که در آن هستیم ۲۸ میلیون دلار از بابت این قرض پرداخت کردیم اما یک مرتبه در سال ۳۸ و ۳۹ بابت سر رسیدن مطالبات و بابت هزار دلار در سال ۳۹ شصت میلیون دلار قسط پرداخت قرض داریم البته میدانید برای کشوری که در حدود بیست میلیون دلار پرداخت خارجی دارد و از ده درصدش را بدهد بابت اقساط قرض بدهد این غیر قابل تعدیل است و نمیتوان این را داد اما این مطلب مبادا که خوب چه باید کرد ما یک برنامه هائی درست داریم از طرف دیگر ما بایدستی در این دو سه ساله این اقساط را بدهیم چون اعتبار ما ایجاد میکند قرضمان واردات ما را محدود بکنیم چون هنوز نتیجه کارهای تولیدی که در مملکت شده کالاها بازار نمانده و ما نمیتوانیم در سال آینده جلوی واردات کالاها ضروری را بگیریم و الا خواهیم شد پس هیچ چاره ای نداریم یعنی این وضع برای ما اینجور پیش آمده که برای کسب استعمال از پرداخت قرض ما متوسل بقرض دیگری میشویم چرا میشویم؟ برای اینکه ما وقتی نگاه می کنیم می بینیم که این ارقام متدرجاً بطور محسوس کم میشود تا اینکه در سال ۱۳۴۴ فقط نهصد و پرداخت ۱۲ میلیون دلار در سال ۱۳۴۵ یعنی هشت و نه سال دیگر فقط و فقط نهصد و پرداخت

۳۵ درصد هزینه زندگی را در مورد اجاره مسکن گران شده است حالا اگر حیوانات پنجه درصد گران شده باشد و بعضی از کالاهای مورد احتیاجش مدل گرفته بشود و در ۱۰ درصد اضافه بشود اینست که برای یک خانواده ای که در تهران و شهر دیگری که اجاره مسکن میبرد دوازده و یا نوع کالاهای مصرفی غیر از کالاهائی است که اصولاً قیمتش گران نشده مثل دخانیات قماش و غیره برای اینها موضوع هفت درصد و هشت درصد نیست بعضی اشتباه میکنند و خیال میکنند آمار غلط است که سال جاری است هر جنبه که در دیماه ۷ درصد و احتمالاً در حال حاضر نیست سال پیش هشت تا ۹ درصد بالا رفته باشد و این میزان زیاد است یعنی دو برابر قیمت بالا می رود و خیلی اهمیت دارد در این نیست که در هیچ ملک توسعه اقتصادی صورت نمیگیرد مگر اینکه مقداری پول خرج شده و این مقدار خرج نمیشود مگر اینکه توجه باشد اما بالا رفته قیمتها اما آنچه که مهم است اینست که مقداری کار شود که قیمتها خیلی کم بالا می رود و این مقدار جزو بعضی ممالک خیلی بیشتر است اما در این داریم که بعداً عرض میکنم در کدامیک از ممالک قیمتها بالا رفته و در کدامیک کمتر بالا رفته و چرا اما این ملک که با سرعت در راه پیشرفت اقتصادی است ۸ درصد با هفت درصد ترقی قیمتها زیاد نیست اما مردم آنچه را که بکش می بینند این است که این ۷ درصد دروغ است و سر و پا در جهت جراتانطور خیال میکنند هفتش این است که آمار متعادل سال پیش ممکن است کامل نباشد ممکن است میزان مصرف هر خانواده را برای هر کالائی نتوانند تحقیق بکنند اما بهرحال نسبت به سالهای مختلف ترقی نکردیم یعنی همانطوریکه میگویند از ۳۱۰۰ با نظر ۳۱۰۳ بر سر شده این رقم تقریباً صحیح است اما اینکه مردم اینطور خیال میکنند برای اینست که خانواده های مختلف در مقابل این هزینه زندگی فرق دارند یعنی این هشت درصد برای یک خانواده دوازده که مصرف عمده اش قماش است و قوت و بعضی از کالاهای داخلی و غیره این هفت درصد شاید صحیح باشد و شاید کمتر هم باشد اما شما فرض کنید یک کارمند دولت مقیم در تهران این را برایتان عرض میکنم که هزینه مسکن در ده ماه اول ۳۷ درصد و در ماههای بعد از آن ۲۷ درصد و در این دو ماه تجاوز بکند و نه سی درصد برسد حالا شما فرض بکنید که یک کارمند دولت در تهران که هزینه مسکن سی درصد بالا رفته زندگی میکند این کارمند هزینه مسکنش که پنج درصد از معارجش را تقریباً تشکیل میدهد سی درصد گران شده یعنی چه؟ یعنی فقط

کافی از این گرفته نمیشود البته يك موضوع مهمتر بیکه هست اینست که مسئله کارمندان دولت و تعدادشان يك مسئله ای برای تمام ایران است، زیادی کارمندان و کمی حقوقشان در خیلی جاهها مطرح است و در خیلی از ممالک دنیا دنیا مورد بحث است و بعضی از ممالک دنیا هم سعی کرده اند که تعداد کارمندان شان را کم بکنند اما ما حقیقتاً نمیدانیم که ما کارمند زیادی داریم یا برای این دستگاه این مملکت کارمند کم است بنده این را بگویم نه دیگر هم عرض کردم که اگر شما بخواهید که در مملکت ۴ درصد جا درست چون معلوم نیست که هزینه زندگی شما بالا رفته اما آمار نشان میدهد هشت درصد این توضیح میجووت در هیچ جائی داده نشده از طرف بانک ملی داده شده و نه از طرف مؤسسات دیگر ولی این توضیحات باید گفته بشود که این هفت درصد و هشت درصد که بالا رفته برای اکثریت مردم است و برای يك عده کارمند دولت و شاید برای يك عده ای که زندگی بهتری دارند بیشتر باشد البته در آماره اخیر بیشتر بالا رفته باشد اشکالی هم ندارد این آماره ندارد اما برای کارمندان ممکن است بیست درصد ۲۵ درصد این دلیلی عرض کردم هزینه زندگی بالا رفته باشد این میزان خیلی زیاد است در قسمت دیگری راجع به بود امور اداری صحبت شده بنده باید عرض کنم که دبروز اینها همکاران محترم بنده راجع باینها سازمان وزارتخانه ها که معارج بود زیاد صحبت فرمودند و بنده را فارغ کردند از اینکه امروز بعضی بکنند و از این موضوع میگویند اما لازمست این را عرض کنم تا وضع اداراتمان تا سازمانان درست نشود هیچ کار نمیتواند بکنیم سازمان وزارتخانه ها همانطور که دبروز گفته شد با این لایحه و با این قانون درست نمیشود و چون این لایحه نه سازمانها نمیشود بکنند از آن نظری که مورد علاقه است نه تعداد کارمند را محدود میکنند بهر میزان که لازمست و نه اصولاً معلوم می کنند که چه کارهایی باید صورت بگیرد و چه کارهایی نباید کرد و چه کارهایی اگر صورت بگیرد نتیجه اش چیست و اگر نگیرد چیست و قلع نظر از اینها اصولاً دولت همانطوریکه بار سال هم خدمتتان عرض کردم همیشه میتواند سازمانها را بگرد و چه اگر بکشد ولی پیش عرض خود را بدهد اگر بکشد ولی پیش عرض بنده توجه شده بود سازمانی را که دولت امروز داده و کارمشکلی نیست این سازمان را داده بود امروز که کمالش گذشته بود تجربه هم کرده بود حالا بطور قطع يك لایحه ای میباید که تصویب بکنیم ولی هنوز این لایحه در مجلس است بعد از اینکه تصویب بشود برود عمل بشود دیده میشود که هیچ دردی را دوا نمیکند باین جهت بود که بنده از روز اول مقدمه ام این بود که این لایحه در دست تصویب بشود که دولت برود درست عمل کند و به بنده که نتیجه

۴- تقدیم لایحه عهدنامه اقامت و بازار سازی و دریا نوردی و بیست و دو تن ایران و انگلستان بوسیله آقای وزیر امور خارجه رئیس - آقای وزیر امور خارجه يك لایحه دارند که می خواهند تقدیم کنند بفرمائید وزیر امور خارجه (علی اصغر حکمت) بطوریکه خاطر محترمند اینها گران مستعصر است با اینکه بر بنای کبر جزو این ممالکی است که چندین قبل با ایران روابط منظم سیاسی برقرار بود و وقت آمدن اتباع کشور قلمرو یکدیگر بسیار زیاد بود و بعدت و میزان مبادلات بازرگانی بسیار زیاد بود شایان اهمیت و بسیار قابل ملاحظه باشد ولی تا اکنون عهدنامه جامعی که روابط دو کشور را در اقامت اتباع و بازرگانی و دریاوردی تنظیم نماید بین دو دولت منعقد نگردیده بود و وضع اتباع طرفین از این جهت روشن نبود برای دفع این نقصه از دوسال قبل مذاکراتی بین دولتین آغاز گردید و پس از مبادله طرح در استان گذشته یعنی در تهران با این اعزام گردید تا در این باره با اولیای آن دولت مذاکره نماید خوشبختانه در نتیجه حسن نیت طرفین مذاکرات نتیجه مثبت رسید و در باره طرح نهائی توافق حاصل گردیده و بالاخره در تاریخ ۳۰ اسفندماه جاری عهدنامه اقامت و بازرگانی و دریاوردی بین نمایندگان مختار دو دولت با هم رسید اینک متن فارسی عهدنامه را با متن انگلیسی آن متساویاً اعتبار دارند تقدیم و تقاضای تصویب ماده واحده زیر را بیک فوریت مینمایم ماده واحده - عهدنامه اقامت و بازرگانی و بهریمانی که در تاریخ ۲۰ اسفندماه ۱۳۲۷ باضای نمایندگان مختار دولت شاهنشاهی ایران و دولت هابسباخترت ماک بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی رسیده است مشتمل بر يك مقدمه و چهار ماده و يك ماده متبادله ضمیمه میباشد تصویب و بدو اجازه داده میشود که استاد آنرا مبادله نمایند رئیس - تقاضای اعلام میشود ساعت هفت و نیم بعد از ظهر آقایان تشریف بیاورند (مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر بعنوان نسیس تعطیل و ساعت هشت بعد از ظهر مجدداً بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید) ۵- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۴۸ کل کشور رئیس - جلسه صبح بعنوان نسیس تعطیل شد حالا دنباله آن ادامه میدهم میگذرد آقای دکتر جهانشاهی بفرمائید

